

Név:

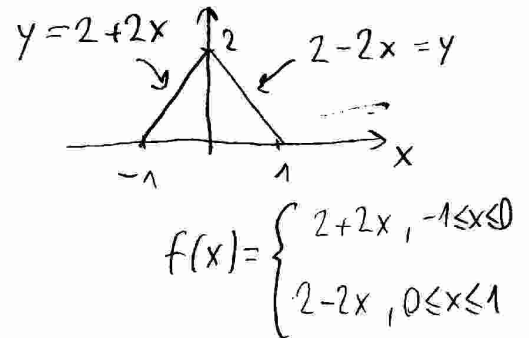
Aláírás:

1. (2+3+1+4 pont)

Egy T háromszög csúcspontjai legyenek az $P_1(-1,0)$, $P_2(0,2)$, $P_3(1,0)$ pontok. Forgasd meg T -t az x -tengely körül! Szamítsd ki a kapott forgástest terfogatat es feluletet!

Terfogat=

$$\begin{aligned} \pi \int_{-1}^1 f(x)^2 dx &= \pi \left(\int_{-1}^0 (2+2x)^2 dx + \int_0^1 (2-2x)^2 dx \right) = \\ &= \pi \left(\left[\frac{(2+2x)^3}{3 \cdot 2} \right]_{-1}^0 + \left[\frac{(2-2x)^3}{3 \cdot (-2)} \right]_0^1 \right) = \\ &= \pi \left(\left(\frac{2^3}{3 \cdot 2} - 0 \right) + \left(0 - \frac{2^3}{3 \cdot (-2)} \right) \right) = \pi \cdot \frac{8}{3} \end{aligned}$$

Felulet=

$$\begin{aligned} 2\pi \int_{-1}^1 f(x) \sqrt{1+(f'(x))^2} dx &= 2\pi \left(\int_{-1}^0 (2+2x) \sqrt{1+2^2} dx + \int_0^1 (2-2x) \sqrt{1+(-2)^2} dx \right) \\ &= 2\pi \cdot \sqrt{5} \left(\left[\frac{(2+2x)^2}{2 \cdot 2} \right]_{-1}^0 + \left[\frac{(2-2x)^2}{2 \cdot (-2)} \right]_0^1 \right) = \\ &= 2\pi \cdot \sqrt{5} \left(\left(\frac{2^2}{4} - 0 \right) + \left(0 - \frac{2^2}{-4} \right) \right) = 4\pi \sqrt{5} \end{aligned}$$

Add meg a T tartományt egyenlotlensegek segitsegevel! Szamítsd ki, hogy mennyi $\int_T x+y dA$!

$$\begin{aligned} T &= \{ (x,y) ; y \geq 0, y \leq 2+2x, y \leq 2-2x \} = \\ &= \{ (x,y) ; 0 \leq y \leq 2, \frac{y-2}{2} \leq x \leq \frac{2-y}{2} \} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \iint_T x+y dA &= \int_{y=0}^2 \left(\int_{x=\frac{y-2}{2}}^{\frac{2-y}{2}} x+y dx \right) dy = \int_{y=0}^2 \left[\frac{x^2}{2} + xy \right]_{x=\frac{y-2}{2}}^{\frac{2-y}{2}} dy = \\ &= \int_{y=0}^2 \left(\frac{\left(\frac{2-y}{2}\right)^3}{3} + \left(\frac{2-y}{2}\right)y \right) - \left(\frac{\left(\frac{y-2}{2}\right)^3}{3} + \left(\frac{y-2}{2}\right)y \right) dy = \\ &= \int_{y=0}^2 -y^2 + 2y dy = \left[-\frac{y^3}{3} + y^2 \right]_0^2 = -\frac{8}{3} + 4 = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

2. ((1+3+1)+(1+1+3) pont)

a) Oldd meg az $y' + y = 4$, $y(0) = 1$ inhomogen linearis DE-t az allando varialasanak a modszerevel!

A homogen egyenlet altalanos megoldasa:

$$y' + y = 0 \rightarrow y' = -y \rightarrow y = C \cdot e^{-x} \quad (1)$$

A inhomogen egyenlet altalanos megoldasa:

$$\begin{aligned} y &= C \cdot e^{-x} \\ y' &= C' e^{-x} - C e^{-x} \\ (1) \quad (C' e^{-x} - C e^{-x}) + C e^{-x} &= 4 \\ C' e^{-x} &= 4 \\ C' &= 4e^x \quad (1) \end{aligned} \quad \left| \quad \begin{aligned} C &= \int 4e^x dx = 4e^x + k \\ y_{\text{alt}} &= (4e^x + k) e^{-x} = 4 + k e^{-x} \\ &(1) \end{aligned} \right.$$

A inhomogen egyenlet partikularis megoldasa:

$$\begin{aligned} y(0) = 1 &\rightarrow 1 = 4 + k e^{-0} \rightarrow k = -3 \\ &\rightarrow y_{\text{part}} = 4 - 3e^{-x} \quad (1) \end{aligned}$$

b) Legyen $y' = -y + y^2$.

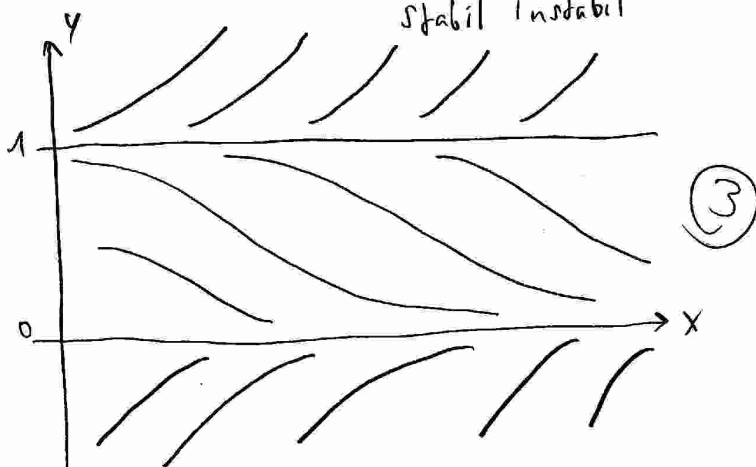
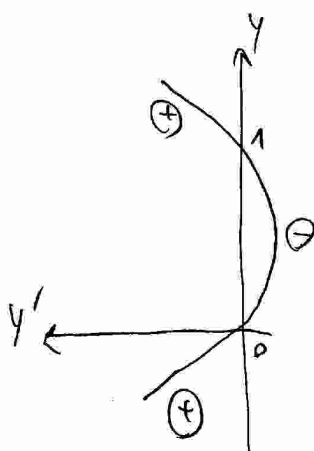
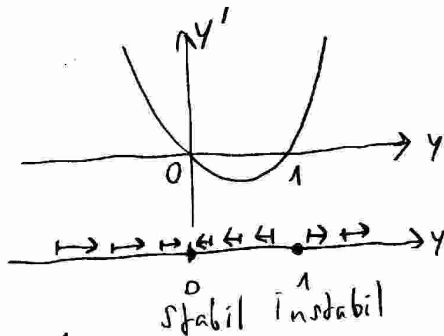
Keresd meg a DE fixpontjait!

$$-y + y^2 = y(-1 + y) = 0 \rightarrow y_1 = 0, y_2 = 1 \quad (1)$$

Vizsgald meg azok stabilitasat!

$$\begin{aligned} y_1 = 0 &\text{ stabil} \\ y_2 = 1 &\text{ instabil} \quad (1) \end{aligned}$$

Rajzold le a DE megoldassereget!

3. (2+3+2+3 pont)

$$\frac{d}{dx} \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix}, \quad A = \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}.$$

A sajátértékei:

$$0 = \begin{vmatrix} 4-\lambda & 1 \\ 1 & 4-\lambda \end{vmatrix} = (4-\lambda)^2 - 1^2 = \lambda^2 - 8\lambda + 15 \rightarrow \lambda_1 = 5, \quad \lambda_2 = 3 \quad (1)$$

A sajátvektorai:

$$\begin{pmatrix} 4 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = 5 \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \quad (1) \quad \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = 3 \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix}$$
$$\begin{aligned} 4u + v &= 5u \rightarrow u = v \\ v + 4u &= 5v \end{aligned} \quad \begin{aligned} 4u + v &= 3u \\ u + 4v &= 3v \rightarrow u = -v \end{aligned}$$

$$\lambda_1 = 5 \quad \bar{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad (2) \quad \lambda_2 = 3 \quad \bar{v}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

A DE általános megoldása:

$$\bar{y}_{\text{ait}} = c_1 e^{5x} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{3x} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad (2)$$

Legyen $\begin{pmatrix} y_1(0) \\ y_2(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$

Ekkor a DE partikularis megoldása:

$$c_1 e^{5 \cdot 0} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{3 \cdot 0} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} \quad (1)$$

$$\rightarrow \begin{aligned} c_1 + c_2 &= 2 \\ c_1 - c_2 &= 3 \end{aligned} \rightarrow c_1 = \frac{5}{2}, \quad c_2 = -\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$y_{\text{part}} = \frac{5}{2} e^{5x} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \frac{1}{2} e^{3x} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad (1)$$

4a. Keresd meg az $f(x, y) = x^4 - 2x^2 + y^2 - 2y$ függvény szélsőértékeit! ((2+2+2)+(2+2) pont)

f első és másodrendű deriváltjai:

$$f'_x = 4x^3 - 4x \quad f''_{xx} = 12x^2 - 4$$

$$f'_y = 2y - 2 \quad f''_{yy} = 2$$

$$f''_{yx} = f''_{xy} = 0$$

A szélsőértékek lehetséges helyei:

$$\textcircled{1} \begin{cases} 4x^3 - 4x = 0 \rightarrow x_1 = -1, x_2 = 0, x_3 = 1 \\ 2y - 2 = 0 \rightarrow y_1 = 1 \end{cases}$$

$$P_1(-1, 1) \quad P_2(0, 1) \quad \textcircled{1} \quad P_3(1, 1)$$

A szélsőértékek típusai:

$$H(f) = \begin{pmatrix} 12x^2 - 4 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$$

$$(H(f))(P_1) = \begin{pmatrix} 8 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}, \quad P_2: \begin{pmatrix} -4 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}, \quad P_3: \begin{pmatrix} 8 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$$

sajátértékek: $\begin{matrix} 8, 2 \\ +, + \\ \text{MIN} \end{matrix}$ $\textcircled{1}$ NYEREGP. $\begin{matrix} 8, 2 \\ +, + \\ \text{MIN} \end{matrix}$

4b. Számítsd ki a következő integrálokat:

$$\int x e^{3x} dx = \left| \begin{array}{l} f' = e^{3x} \quad g = x \\ f = \frac{e^{3x}}{3} \quad g' = 1 \end{array} \right| = x \frac{e^{3x}}{3} - \int \frac{e^{3x}}{3} \cdot 1 dx = x \frac{e^{3x}}{3} - \frac{e^{3x}}{3 \cdot 3} + C$$

$$\int x^2 e^{3x^3} dx = \frac{1}{9} \int e^{3x^3} \cdot \overbrace{9x^2}^{(3x^3)'} dx = \frac{1}{9} e^{3x^3} + C$$

Jegy 1-14: 1	Aláírás: 1-13 NEM
15-19: 2	14-40 IGEN
20-24: 3	+Jegy: 16-20: 2
25-29: 4	21-25: 3
30-40: 5	26-30: 4
	31-40: 5